

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Tüm dünyayı etkisi altına alan Covid-19 salgını ve sokağa çıkma yasakları sonucu internet üzerinden yapılan alışverişler de artmıştır. Bu durum motosikletli kuryelerin yoğun mesai yapmalarına ve daha çok ölümlü kaza yaşamalarına sebep olmuş beraberinde trafikteki ugradıkları şiddeti, sigortasız ve sosyal güvencesiz çalışma sorununu da gündeme getirmiştir. Motosikletli kuryelerin yaşadıkları kazaların önlenmesi için mesleki eğitim verilmesi, çalışma şartlarının düzeltilmesi, bu meslek dalı için bir yasal düzenleme yapılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci, İktüzüğün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis araştırılması açılmasını arz ve talep ederiz.

Rıdvan TURAN

Mersin Milletvekili

GEREKÇE

Covid-19 salgını ve beraberinde sokağa çıkma yasakları internet üzerinden yapılan alışverişlerde ciddi bir artışa sebep olurken gıda ve paket taşımacılığı önem kazandı. Bu durum motosikletli kuryelerin iş yükünü de oldukça arttırdı. Taşımacılık iş kolunda 100 binin üzerinde motosikletli kurye bulunmakta ancak kayıt dışı çalıştırılan kuryelerle birlikte bu sayının 1 milyonun üzerinde olduğu tahmin edilmektedir. Kayıt dışı çalışan motosikletli kuryelerin önemli bir bölümünün Türkiye'deki işsizlik sebebiyle bu işi yapmak zorunda kaldıkları da bilinmektedir.

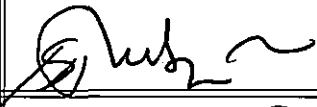
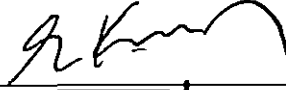
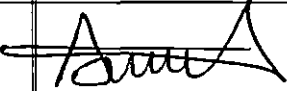
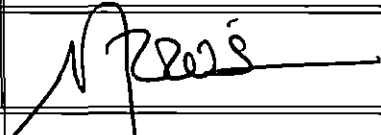
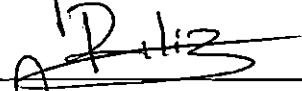
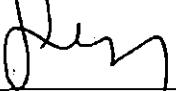
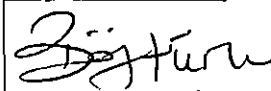
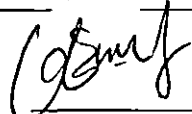
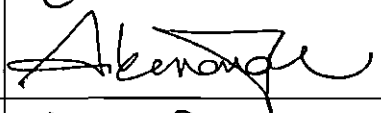
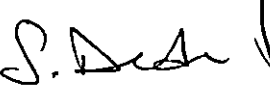
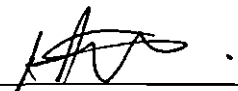
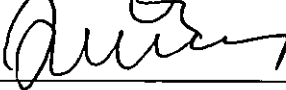
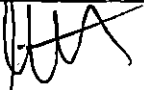
Türkiye Devrimci İşçi Sendikası Araştırma Merkezinin Mart 2021'de hazırladığı işsizlik ve istihdam raporuna göre geniş tanımlı işsiz sayısının 9 milyon 638 bin olması da bu durumu desteklemektedir.

Motosikletli kuryeler örgütsüz ve sendikasız bir biçimde çoğu zaman kuralsız ve tamamen güvencesiz şartlarda çalıştırılmaktadır. Günde 8, haftada 45 saat olan iş kanunundaki mevcut çalışma kuralları ise uygulanmamaktadır. Kuryeler, kuralları işverenin belirlediği, sipariş başına ödemenin yapıldığı, sigortasız ve sosyal güvenceleri olmadan çoğu zaman günde 12 saat gibi uzun sürelerle yorgun bir şekilde ve 'daha çok servis yap, daha çok müşteriye git' gibi iş baskısı altında çalıştırılmaktadırlar. Motokuryeler prim, puanlama sistemi gibi baskılarla ve 20 kuruş, 50 kuruş fazla para kazanmak için bütün riskleri göze almak zorunda kalmaktadır. İş yükü artan kuryelere zaman zaman müşteriler de geç gitmelerinden dolayı tepki göstererek siparişlerini iptal etmektedir. Hem iş baskısı hem de trafikte zamana karşı yarış, motosikletli kuryelerin can güvenliğini tehlikeye atmaktadır. Her gün iki tekerlek üzerinde trafiğe çıkan binlerce motosikletli kurye kaza riski altında ekmeğini kazanmaya çalışmaktadır. Motosikletli kuryeler bu sorunların dışında çoğu zaman trafikte diğer araç sürücüleri tarafından yok sayılarak sıkıştırılmakta ve zaman zaman polis şiddetine de maruz kalmaktadır. Son olarak İstanbul'da bir trafik polisi, trafik kurallarına uygun bir şekilde ilerleyen motosikletli kuryenin kaskına vurarak durdurmaya çalışmış, kuryenin kaskı fırlayarak yola düşmüştür.

Pandemiyle birlikte artan motosikletli kurye talebi, trafikte yeterince tecrübesi olmayan sürücülerin sektöre girmesine sebep olurken kazalarda da ciddi bir artışa sebep olmuştur. Mart 2020'den bu yana motosikletli kuryeler yaklaşık 63 bin kazaya karışmıştır. Pandemiden önceki sene trafik kazalarında hayatını kaybeden motokurye sayısı 19 iken, pandemiyle birlikte bu sayı maalesef 200'e yaklaşmıştır. Bu, yıllık trafik kazalarında hayatını kaybedenlerin yaklaşık yüzde 10'una tekabül etmektedir.

Motosikletli kuryelerin yaşadıkları kazalarının mesleki eğitim ve çalışma koşullarının iyileştirilmesiyle azaltılabilmesi mümkündür.

Motosikletli kuryelerin çalışma ve sosyal haklarını güvenceye alacak yasal düzenlemenin çıkarılması ve bir an önce uygulanması için "Meclis Araştırma Komisyonu" kurulmalıdır.

1	MAHMUT TOĞRUL	GAZİANTEP	
2	EROL KATIRCIOĞLU	İSTANBUL	
3	AYŞE SÜRÜCÜ	ŞANLIURFA	
4	MEHMET RUŞTU TIRYAKİ	BATMAN	
5	FİLİZ KERESTECİOĞLU	ANKARA	
6	SEMRA GÜZEL	DİYARBAKIR	
7	GARO PAYLAN	DİYARBAKIR	
9	BERDAN ÖZTÜRK	AĞRI	
10	OYA ERSOY	İSTANBUL	
11	ALİ KENANOĞLU	İSTANBUL	
12	DERSİM DAĞ	DİYARBAKIR	
13	SAİT DEDE	HAKKARİ	
14	PERO DUNDAR	MARDİN	
15	SIDIK TAŞ	SİİRT	
16	HÜSEYİN KAÇMAZ	ŞIRNAK	
17	NECDET İPEKYÜZ	BATMAN	
18	MUAZZEZ ORHAN IŞIK	VAN	
19	ZÜLEYHA GÜLÜM	İSTANBUL	
20	TAYİP TEMEL	VAN	